

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

**DANSSTUDIES
NOVEMBER 2016
MEMORANDUM**

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit 29 bladsye.

NOTA VIR NASIENERS:

Die standaardiserings-proses tydens memorandumbesprekings verseker dat die memorandum die meeste moontlike antwoorde deur kandidate dek. Elke nasiener moet dit verstaan en op konsekwente wyse toepas. In sommige kwalitatiewe vrae moet jy jou professionele en ingeligte oordeel uitoefen.

Skryf kort kommentaar, gee redes waarom 'n punt opgestoot of afgebring is as die memorandum nie 'n duidelike riglyn gee nie en jy jou eie oordeel moet gebruik.

Hierdie vraestel moet deur ervare dansonderwysers/-beamptes/-adviseurs nagesien word aangesien dit spesialiskennis vereis.

- By sommige vrae het kandidate 'n keuse. Indien kandidate albei vrae beantwoord het, sien slegs die antwoorde op die eerste vraag na.
- Kandidate kan 'n wye verskeidenheid antwoorde gee, afhangend van wat hulle in die klas behandel het.
- Die rubrieke lei die nasienwerk volgens kognitiewe vlakke en moeilikheidsvlakke.
- Nasieners moet NIE volpunte vir 'n antwoord wat oppervlakkig en ontoereikend is, toeken NIE.
- Lees en evalueer die hele antwoord voordat regmerkies gemaak word en punte toegeken word. Een regmerkie is een punt.
- Wees op die uitkyk vir wat die kandidaat weet, en nie vir wat hy/sy nie weet nie.
- Sleutelwoorde is in vetdruk om nasienwerk te lei.

AFDELING A: VEILIGE DANSPRAKTYK EN GESONDHEIDSORG**VRAAG 1: DANSKONVENSIES EN WAARDES (VERPLIGTEND)****KOGNITIEWE VLAKKE:****6 punte MEDIUM-vlak – moontlike waardes en vaardighede aangeleer****4 punte HOË vlak – sintese – kan verduidelik hoe hierdie waardes/vaardighede sal help met werks-/onderhoudsgeleentheid; gebruik persoonlike besinning.****Interpreteer die stimulus – skryf 'n toespraak.****KEN 1 PUNT TOE VIR 'n BEGIN, MIDDEL EN END****Geen punte toegeken as praktiese oefeninge of ander voorbeelde insluit wat nie met vaardighede, houdings en waardes verband hou nie.****MOONTLIKE AREAS WAT INGESLUIT KAN WORD:**

Die antwoorde kan tussen ontleding, sintese en besinning oorvleuel. Sien die toespraak as 'n geheel na.

Daar is drie dele tot hierdie antwoord:

- Skryf soos 'n toespraak.
- Waarde van Dansstudies as 'n vak – voorbeelde uit persoonlike ervaring.
- Hoe waardes en konvensies jou kan help met toekomstige werksgeleentheid.

Ontleding van moontlike waardes en vaardighede aangeleer:

- Selfdissipline
- Betroubaarheid
- Vertroue
- Respek
- Klaskameretiket (groet, erkenning, deel ruimte, geraasbeheer)
- Voorbereidheid (versorging, klere, huiswerk)
- Verantwoordelikheid
- Betrokkenheid by/Verbondenheid aan ander dansers
- Verhoogvaardighede
- Dansvaardighede
- Kunsvaardighede
- Produksievaardighede
- Probleemoplossing
- Besluitneming
- Bewustheid van andere
- Gerig, passievol
- Bestuur van ander mense
- Tydgebondenheid
- Enige ander geskikte antwoorde

Sintese – Hoe sal dit help met toekomstige indiensneming

- Volharding
- Selfvertroue/Selfversekerdheid
- Kreatiwiteit – kan probleme oplos en keuse maak/kom te voorskyn met nuwe, innoverende idees
- Kritiese denke/Vermoë om sleutelmateriaal te kies
- Stiptheid/Konsekwentheid/Tydsbestuurvaardighede
- Dansvaardighede/talent ontwikkel
- Enige ander geskikte antwoorde

Persoonlike besinning

- Selfbesinning
- Persoonlike verhale
- Verhoudings
- Prestasies
- Enige ander geskikte antwoorde

Enige ander geskikte waardes en vaardighede kan ingesluit word.

[10]

NASIENRUBRIEK

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande	9–10	<ul style="list-style-type: none"> • Die waarde van die vak duidelik omlyn. • Kan die vaardighede/kennis/konvensies/waardes wat in die dansklas aangeleer is, evalueer. • Toon uitstekende besinning van hoe hulle ontwikkel het. • Verskaf uitstekende insig oor hoe die waardes/konvensies wat aangeleer is hulle sal help met toekomstige beroepe. • Ondersteun sy/haar antwoord met gedetailleerde voorbeelde.
Verdiensielik	7–8	<ul style="list-style-type: none"> • Die waarde van die vak duidelik omlyn. • Toon goeie begrip van die vaardighede/kennis/konvensies/waardes wat in die dansklas aangeleer is. • Kan besin oor hoe hulle ontwikkel het. • Verskaf effektiewe insig oor hoe die waardes/konvensies wat aangeleer is hulle sal help met toekomstige beroepe. • Ondersteun sy/haar antwoord met voorbeelde.
Gemiddeld	5–6	<ul style="list-style-type: none"> • Verstaan die waarde van die vak. • Toon begrip in party areas van die vaardighede/kennis/konvensies/waardes wat in die dansklas aangeleer is. • Kan 'n basiese beskrywing van hoe hulle moontlik verander het, verskaf. • Het 'n basiese insig van hoe die kennis bekom hulle met enige toekomstige beroepe sal help. • Ondersteun sy/haar antwoord met 'n paar voorbeelde.
Elementêr	3–4	<ul style="list-style-type: none"> • Verstaan op basiese vlak die waarde van die vak. • Het 'n basiese kennis van sommige danskonvensies. • Besin nie oor eie ontwikkeling nie. • Kan nie die vaardighede/waardes/kennis/konvensies om te help met moontlike toekomstige beroepe met mekaar verbind nie. • Voorbeelde nie geskik nie/nie ingesluit nie.
Nie Behaal Nie	0–2	<ul style="list-style-type: none"> • Min/geen begrip van die waarde van die vak nie. • Toon geen begrip van die kennis in die dansklas bekom nie. • Maak onakkurate stellings. • Skryf baie min of niks nie. • Voorbeelde nie geskik nie/nie ingesluit nie.

LET WEL: Die kandidate het 'n keuse tussen VRAAG 2 en VRAAG 3.
Sien SLEGS die EERSTE antwoord na.

VRAAG 2: VEILIGE DANSPRAKTYK

KOGNITIEWE VLAKKE:

2.1 = 6 punte LAE vlak

2.2 = 6 punte MEDIUM-vlak

2.3 = 4 punte LAE vlak

MOONTLIKE ANTWOORDE:

2.1 **Kandidate moet DRIE feite noem en beskryf hoe om dit voor of tydens 'n eksamen veilig te gebruik om beserings te voorkom.**

Ken 1 punt toe vir noem.

Ken 1 punt toe vir beskryf.

MOONTLIKE ANTWOORDE:**Korrekte versorging:**

- Dit is noodsaaklik dat die danser die korrekte dansklere dra om beserings te voorkom aangesien dit maklik is om te gly as 'n broek te lank is/los sit.
- Klere kan bewegings beperk as dit te styf sit wat foutiewe tegniek sal veroorsaak.
- Dra die korrekte skoene (indien nodig) dit is noodsaaklik om beserings te voorkom. Dit moet goed pas, die voet ondersteun en nie onder glad wees nie.

Enige ander geskikte antwoorde.

Opwarming van die liggaam voor 'n dansklas of 'n praktiese eksamen:

- Dit is noodsaaklik om te verseker dat die spiere en gewigte warm en gereed vir oefening is sodat dit nie te veel gestrek word en die spiere/gewigte/ligamente beseer word nie.
- Dit sal ook die verstand fokus op die werk wat voorlê wat weer help om beserings te voorkom aangesien daar deeglik oor die tegniek nagedink sal word.

Enige ander geskikte antwoorde.

Korrekte postuur en liggaamslyn:

- Dit is noodsaaklik om beserings te voorkom aangesien die ruggraat sal verleng en deur sterk kernspiere ondersteun sal word sodat oormatige spanning nie op die ruggraat/gewigte geplaas word nie.

Enige ander geskikte antwoord.

Tegniek gebruik:

- Vermyn oorstrekking van die ruggraat of dat die gewigte geforseer word om buite hulle fisiese beperkinge te werk.
- Vermyn dit om uitwaartse rotasie van die heupgewrig te forseer, wat spanning op die kniegewrigte sal plaas en tot langtermynbeserings sal lei.

Enige ander geskikte antwoorde.

Veilige landings:

- Gebruik die voete en knieë korrek wanneer die liggaam deur die lug beweeg, of in spronge, sal beserings aan die knieë, heupe en ruggraat voorkom.

Enige ander geskikte antwoorde.

Afkoel:

- Laat tyd toe vir die asemhaling en hartklop om na normaal terug te keer.
- Voorkom styfheid as gevolg van bloed wat in die spiere opdam.

Enige ander geskikte antwoord.

Ander:

- Bly gehidreer.
- Moenie eet direk voor jy dans nie.
- Vermyn gevaarlike aktiwiteite, bv. valskermsweef, perd ry, hokkie-wedstryde, ens.

(6)

2.2 **Ken 6 punte toe as 'n kandidaat 6 duidelike verduidelikings kan gee van hoe om aanbieding in 'n eksamen te gebruik (1 punt per verduideliking) om opvoergehalte te verseker. MOENIE ½PUNTE TOEKEN VIR EEN WOORD ANTWOORDE NIE.**

Aanvaar goeie danstegniek as 'n antwoord – indien dit duidelik verduidelik word.

Kolpunte word hieronder gebruik om nasien te vergemaklik.

- Jy moet gefokus en toegewy/betrokke voel.
 - Toon sterk projeksie, wat uniek aan jou persoonlikheid is.
 - Eksamenetiket en persoonsversorging wat vir jou dansvorm geskik is, is noodsaaklik.
 - Jy moet energie en entoesiasme hê en jou teenwoordigheid laat geld.
 - Dans is 'n uitvoerende kuns en die gehoor reageer op die energie, selfvertroue en kundigheid van die kunstenaar/danser.
 - Jou oë is baie kragtig/sterk terwyl jy optree/dans; as jy afkyk of inwaarts fokus, sny jy kommunikasie met jou gehoor af.
 - Jy moet trots wees op wat jy vermag het en jou met selfvertroue aan die gehoor/eksaminatore voorstel.
 - Akkuraatheid, aandag aan besonderhede moet in jou bewegings vertoon word.
 - Toon uitdrukking deur jou gesig en liggaamsbewegings.
 - Musikaliteit is belangrik – toon vertolking van die musiek deur middel van bewegings.
 - Vertoon vloeiendheid, voltooiing van bewegings.
 - Komponente van fiksheid
 - Postuur en belyning
 - Beginsels van hoof dansvorm
- Enige ander geskikte antwoorde. (6)

2.3 **Enige voedselgroep kan ingesluit wees of enige ander aspekte verwant tot hierdie vraag.**

1 punt vir elke groep genoem.

1 punt vir verduideliking van hoe hierdie komponent gesondheid OF en dansvermoë sal versterk, bv.

Proteïene

- Bou spierweefsel wat krag in die dansklas sal verseker, gee energie. (1)

Koolhidrate

- Sal energie verskaf sodat dansers vir lang tye kan optree/dans. (1)

Hidrasie

- Sal dehidrasie/lighoofdigheid of konsentrasie voorkom, ens. (1)

Gebalanseerde dieet/ander aspekte van 'n goeie dieet.

- Hoe dit jou gesondheid/dansvermoë verbeter.

Enige ander geskikte antwoorde.

[16]

OF

VRAAG 3: SPIERE, GEWRIGSAKSIES EN BEHANDELING VAN BESERINGS**KOGNITIEWE VLAKKE:****3.1 = 3 punte LAE vlak****3.2 = 1 punt LAE vlak****3.3 = 2 punte MEDIUM-vlak****3.4 = 1 punte MEDIUM-vlak****3.5 = 3 punte MEDIUM-vlak vir aanbeveling****3.6 = 6 punte LAE vlak vir verduideliking****MOONTLIKE ANTWOORDE:****3.1 Enige DRIE spiere verantwoordelik vir beweging in heupgewrig:**

- Iliopsoas
- Gluteus maximus
- Sartorius
- Adduktor-groep
- Gracilis
- Pectineus
- Agterdyspiere ('Hamstrings')/Biceps Femoris
- Rectus Femoris (nie kwadriseps nie)
- Kwadriseps Femoris

(3)

3.2 Moenie rotasie aanvaar nie.

- Uitwaartse rotasie/eksterne rotasie
- Adduksie

(1)

3.3 LET WEL: Moet NIE punte toeken as leerders uitwaartse rotasie as een van die antwoorde gebruik NIE. Moenie punte toeken indien antwoord dieselfde is as in 3.2 nie.

Enige TWEE van die volgende:

- Adduksie/uitwaarts of eksterne rotasie
- Abduksie
- Fleksie
- Ekstensie/Strekking
- Sirkumduksie

(2)

3.4 Plantaar-fleksie of dorsi-ekstensie

(1)

3.5 Enige DRIE van die volgende:

- Gastrocnemius
- Soleus
- Tibialis posterior
- Flexor hallucis longus
- Flexor digitorum longus
- Peroneale spiere

(3)

- 3.6 **Moontlike areas wat ingesluit kan word.** (1)
Drie aanbevelings = 3 punte (benoem)
Drie voordele = 3 punte (beskryf)

Niegewigdraende oefeninge

Voordele: Dit sal die danser in staat stel om sekere oefeninge te doen en om soepel en sterk te bly sonder dat enige ooreising/spanning veroorsaak word as gevolg van staan, beweeg, gewig wat op die beseerde area geplaas word, bv. sit op die vloer en lig bene; dit sal die dye en die abdominale/buikspiere versterk.

Fisioterapie

Voordele: Fisioterapie kan 'n besering verbeter deur masseringstegnieke, ultraklank, ens. Die spesialis sal spesifieke oefeninge doen om herstel aan te moedig. Verwysing na nog 'n spesialis ten opsigte hiervan, indien nodig.

Rus

Voordele: Dit sal verdere skade aan die spier voorkom.

Ys

Voordele: Dit sal swelling van die beseerde area laat sak en inflammasie en pyn verminder.

Kompressie

Voordele: Dit sal verdere swelling en beweging voorkom wat die besering verder kan beskadig en die beseerde area ondersteun.

Elevasie/Lig

Voordele: Dit sal die bloed weg van die beseerde area laat vloei en swelling voorkom.

Medikasie

Voordele: Anti-inflammatoriese medikasie help om die swelling en pyn te verminder.

'n Gesonde dieet

Voordele: dit bevorder herstel aan deur lenige spiergroei en weefsel-herstel te bevorder.

(6)
[16]

LET WEL: Die kandidate het 'n keuse tussen VRAAG 4 en VRAAG 5.
SIEN SLEGS DIE EERSTE ANTWOORD NA.

VRAAG 4: NEUROMUSKULÊRE VAARDIGHEDE EN BESERINGS**KOGNITIEWE VLAKKE:**

4.1 = 2 punte LAE vlak

4.2 = 6 punte MEDIUM-vlak

4.3 = 2 punte MEDIUM-vlak

4.4 = 4 punte LAE vlak

Baie moontlike antwoorde sal gegee word.**Indien die kandidaat slegs eenwoord-antwoorde gee waar 'n frase of sin vereis word, moet NIE volpunte toeken NIE.****MOONTLIKE ANTWOORDE:**

- 4.1 Die vermoë van die **brein** om boodskappe via die **senuwees** na die **spiere** te stuur, met 'n **onmiddellike reaksietyd**. (2)
- 4.2 **Sien slegs die eerste DRIE na indien meer in die kandidaat se antwoord gegee word.**
1 punt vir verduideliking + 1 punt vir uitbreiding oor HOE dit dansvertoning verbeter
- 4.2.1 **Ratsheid:** Die vermoë om vinnig en effektief te beweeg. (1)
Sodat dansbewegings vorentoe kan wees, rigting kan verander, bewegings vinnig gekombineer kan word, ens.
Enige ander relevante antwoord. (1)
- 4.2.2 **Kinestetiese bewustheid:** 'n Innerlike bewustheid van hoe jou liggaam beweeg. (1)
Die vermoë om akkuraat te dans sonder om deur 'n onderwyser gekorrigeer te word of in 'n spieël te kyk.
Enige ander relevante antwoord. (1)
- 4.2.3 **Ruimtelike bewustheid:** Bewustheid van die ruimte wat deur jou liggaam en ander persone gebruik word. (1)
Is nodig omdat dansers saam ander mense werk en vorms en patrone in 'n danswerk maak, vereis bewustheid van rigting sodat hulle nie met ander dansers bots nie, ens.
Enige ander relevante antwoord. (1)
- 4.2.4 **Reaktiwiteit:** Die vermoë om op veranderende omstandighede te reageer, op toepaslike wyse te reageer (emosies/ander mense/ rigtings, ens.). (1)
Dit word gebruik wanneer 'n danswerk opgevoer word of tydens improvisasie, met nuwe idees te voorskyn gekom word, ens.
Enige ander relevante antwoord. (1)

4.3 **Baie moontlike antwoorde kan gegee word, maar moet almal met die ontwikkeling van musikaliteit verband hou. Enige TWEE voorbeelde.**

- Dans op en luister na baie verskillende tipes musiek of genres.
- Leer hoe musiek gefraseer en getel word (tydmaattekens).
- Ontwikkel 'n oor vir die verskillende instrumente en die musikale gehalte daarvan.
- Luister vir en vertolk die dinamiek in die musiek – hoë en lae tone.
- Doen improvisasie op verskillende musiek, genres en vertolking van stemming, styl van die musiek.
- Herhaling – woon gereeld klas by sodat jy aan die musiek wat in die klas gebruik word, blootgestel word.

Enige ander relevante antwoord.

(2)

NEEM KENNIS ASB. – FOUTIEWE VRAAG: Sien slegs die eerste keuse wat deur kandidaat beantwoord is, na. Ken slegs TWEE PUNTE toe soos volgens die vraestel. Die finale totaal van hierdie VRAAG SAL 12 WEES WAT VERWERK WORD NA 14.

4.4 4.4.1 **Moet NIE punte toeken indien dit nie oor 'n goeie onderwyser gaan NIE.**

Moontlike antwoorde kan wees 'n onderwyser wat:

- Grondige kennis van anatomie het wat op die praktiese dansaktiwiteite toegepas kan word.
- Jou korrek oplei. Dit sal jou help om jou liggaam se reaksies op verskillende bewegings en oefeninge te verstaan.
- Weet van of herken die danser se liggaamlike beperkinge herken wat tot 'n besering kan lei.
- Postuur- en liggaamslynprobleme korrigeer.
- Genoeg klas gee sodat fiksheid genoegsaam ontwikkel word.
- Altyd die klas met opwarming begin.
- 'n Goeie begrip het van hoe die liggaam werk en veilige klaspraktyke kan verseker.
- Toesig hou oor die leerders gedurende klaswerk en strekwerk sodat hulle nie beseer word nie.

Enige ander geskikte antwoord.

(2)

4.4.2 **Goeie omgewingsfaktore moet verband hou met die ateljee/ saal/klaskamer waar klas gegee word, soos vloer, temperatuur, klere, gedragskode in klas. Moontlike antwoorde kan die volgende insluit:**

Korrekte vloer: 'n Geveerde houtvloer is noodsaaklik aangesien dit as 'n skokabsorbeerder optree. Daarsonder kan jy gewrigsbeserings en probleme met jou voete, tibia (skeenbeensplinters) en ruggraat ondervind.

Die vloer moet gelyk (egalig)/nie taai/glyerig wees nie sodat die dansers nie struikel/val en hulleself beseer/voete oopskeur nie.

Enige ander geskikte antwoord wat met die vloer verband hou.

Verseker geskikte ateljeetemperatuur: Die dansvertrek moet nie te warm wees nie, omdat dit tot oormatige sweet en 'n verlies aan liggaamsvloeistowwe en elektroliete kan lei. Die dansvertrek moet nie te koud wees nie, omdat dit sal voorkom dat die liggaam genoegsaam opwarm. Daar moet genoeg vars lug wees sodat dansers nie vaak word nie wat tot 'n gebrek aan konsentrasie en gevolglik foute/beserings kan lei.

Enige ander geskikte antwoord wat met temperatuur/ventilasie verband hou.

Dra korrekte skoene: In dansvorme waar skoene gedra word, is korrekte passing en ondersteuning van 'n skoen noodsaaklik om beserings te voorkom. Die sool van die skoen moet nie glad wees nie.

Enige ander geskikte antwoord wat met skoene verband hou.

Dra korrekte klere/Persoonlike versorging: Klere moet die liggaam goed pas sodat die onderwyser die liggaamsbewegings kan sien en korreksies kan verskaf. As 'n broek gedra word, moet dit nie te lank wees nie aangesien die danser kan gly. Klere moet nie te styf wees nie omdat dit beweging kan beperk/tot foutiewe tegniek kan lei. Hare moet weg van die gesig wees sodat dansers duidelike visie/sig het van waar hulle beweeg en ook van ander dansers sodat hulle nie bots nie.

Enige ander geskikte antwoord wat met klere/persoonlike versorging verband hou.

Skep 'n veilige en sosiale omgewing in die dansklas: Dansers moet veilig in die klas voel en weet dat hulle nie sal seerkry en veroordeel, gespot of gekoggel word nie. Dit sal hulle aandag aftrek en hulle selfvertroue en selfrespek afbreek. Dansers moet nie voel dat hulle op 'n ongesonde wyse moet kompeteer nie. 'n Bietjie kompetisie is goed as dit gebalanseerd is en die danser nie verder as hulle beperkinge gedruk word nie. Dit is belangrik dat daar vertroue tussen leerders en die onderwyser moet wees sodat korreksies, ens. in 'n veilige ruimte toegepas kan word.

Enige ander geskikte antwoord wat met die omgewing in die dansklas verband hou.

(2)

[12]

VERWERK NA [14]

OF

VRAAG 5: SOEPELHEID EN BESERINGS**KOGNITIEWE VLAKKE:****5.1 = 4 punte MEDIUM-vlak****5.2 = 4 punte MEDIUM-vlak****5.3 = 6 punte LAE vlak****MOONTLIKE ANTWOORDE:**

5.1 Enige VIER faktore. Gebruik professionele oordeel wanneer volpunte toegeken word. Indien slegs 'n faktor gegee word, sonder 'n duidelike beskrywing, ken slegs ½ punte toe, bv. bou/skelet/gewrigte/onaktiwiteit, ens.

- Die bou van die skelet; skeletafwykings; beperkings met betrekking tot die skeletstruktuur; gestremdhede/gebreke, soos beserings; spinale afwykings, soos skoliose; ens.
- Gewrigstruktuur – soms is die been diep in die gewrig geleë, teen 'n onreëlmatige hoek en dit kan 'n wye reeks bewegings beperk, bv. femur wat inwaarts geposisioneer is – tone wat na binne gedraai is ('pigeon toes')
- Lengte van ligamente en senings wat die soepelheid van die aangehegte spiere bepaal
- Elastisiteit van spiere (wat met voortdurende oefening verbeter kan word as dit gereeld gedoen word)
- Onaktiwiteit as gevolg van 'n besering, siekte wat die danser verhoed om strekwerk te doen
- Ongereelde klasbywoning, nie tot jou volle potensiaal in die klas werk nie, onderpresteer
- Nie 'n gereelde strekwerkregime by elke klas insluit nie, nie ekstra strekwerk buite die dansklas doen op areas waar jy besonder styf is nie, beperkte beweging
- Verkeerde postuur en liggaamslyn sal effektiewe dinamiese strek belemmer in die oefeninge wat tydens die klas gedoen word, aangesien die bewegings nie effektief uitgevoer kan word nie, sal beperk wees
- Verkeerde opwarming sodat spiere nie elasties genoeg is om die vereiste bewegings uit te voer nie en kan te veel gestrek en beseer word
- Stres en spanning kan spiere verstyf en soepelheid beperk en as dit gedruk word voordat spanning losgelaat word, kan dit spiere, gewrigte, ligamente, senings beseer

Enige ander geskikte antwoord.

(4)

5.2 Ken 'n ½ punt toe as antwoord een woord of minimaal is. Kandidate moet ontleed.

Enige VIER voordele:

- 'n Wye reeks bewegings sal die liggaam in staat stel om vrylik te beweeg sonder beperkings/gevorderde danswoordeskat van bewegings en ontwikkel tegniek.
- Die optrede sal moeiteloos/maklik lyk – dra by tot vloei, grasia en gemak van bewegings.
- Dit verklein die risiko van beserings aangesien die liggaam dit wat deur die onderwyser/choreograaf vereis word, kan uitvoer.

- Dit is noodsaaklik om bewegings en posisies te bemeester en om kinestetiese bewustheid te ontwikkel.
- Soepelheid kan stres en spanning in liggaamsdele voorkom wat beter lyne sal skep.

Enige ander geskikte antwoord.

(4)

5.3 **Ken slegs 'n ½ punt toe as daar geen verduideliking vir elke reël is nie.**
Enige DRIE moet-reëls kan die volgende insluit:

- Doen ligte strekwerk aan die einde van 'n klas/strekprogram om die spiere op te warm en dit meer elasties te maak.
- Doen groot/strawwe strekwerk hoofsaaklik nadat die liggaam warm is – aan die einde van die dansklas anders kan beserings deur die oorverrekking van 'n koue spier veroorsaak word.
- Doen stadige, volgehoue strekwerk – statiese strekwerk sodat spiere tyd het om te ontspan en enige spanning daarin kan loslaat/bevry tydens die afkoelproses in die klas.
- Blaas asem uit wanneer gestrek word sodat daar geen spanning in die spiere is nie.
- Doen dinamiese strekwerk, bv. lig bene/volledige buigings, ens. sodat spiere in 'n oefening gestrek word/sodat die ledemaat deur die volle reeks bewegings in die gewrigte gaan.
- Strek gereeld en vermeerder die aantal strekke wat jy doen, soos wat die liggaam meer soepel word. Dit sal die omvang van beweging in die gewrigte vergroot.
- Strek al die liggaamsdele sodat daar nie 'n wanbalans in die spiere ontstaan nie. Dit kan in die afkoelgedeelte van die klas gedoen word.
- Kombineer soepelheid met krag sodat baie soepel gewrigte gedurende bewegings beheer kan word.

(3)

Enige DRIE moenie-reëls kan die volgende insluit:

- Moenie ballistiese strekwerk doen nie want dit kan tot beserings lei, omdat terugspring/terugwip nie spanning in die spiere loslaat/bevry nie, dit verhoog die spanning in die spiere.
- Moenie groot/strawwe strekwerk aan die begin van die klas doen wanneer die spiere koud is nie, omdat dit tot beserings kan lei – te veel/te ver strek.
- Moenie jouself buite jou liggaamsbeperkinge druk/stoot nie, dit kan daartoe lei dat jy te veel/te ver strek en jouself beseer.
- Moenie jouself met ander vergelyk of verwag om op 'n ander danser se vlak te wees nie – druk deur jou portuurgroep/onderwysers kan daartoe lei dat jy jouself ooreis/te ver strek en bewegings doen wat nie binne jou fisiese beperkinge val nie wat dan spiere, gewrigte, ens. kan beseer.
- Moet nie toelaat dat andere jou liggaam in 'oorstrekking' forseer nie.

Enige ander geskikte antwoord.

(3)

[14]

TOTAAL AFDELING A:

40

AFDELING B: DANSGESKIEDENIS EN -GELETTERDHEID**VRAAG 6: DANSVORME, KENMERKE EN BEGINSELS (VERPLIGTEND)****KOGNITIEWE VLAKKE:**

6.1 = 8 punte LAE vlak

6.2 = 3 punte MEDIUM-vlak

6.3 = 4 punte HOË vlak

MOONTLIKE ANTWOORDE:

6.1 **Ken ½punte toe as kandidate slegs identifiseer, maar nie beskryf nie. Gedetailleerde antwoorde word nie verwag nie. 'n MAKSIMUM VAN 4 ½ PUNTE KAN PER DANSVORM TOEGEKEN WORD.**

Differensieer tussen beginsels en kenmerke/eienskappe – beginsels is makliker om te beskryf as kenmerke/eienskappe.

Geen punte word toegeken vir die benoeming van dansvorms nie.

Ken VIER punte toe vir elk van die TWEE dansvorme gekies, bv.

AFRIKADANS:

Moontlike areas wat ingesluit kan word:

- **Musiek** bv.: Ritmies; gebruik poliritmes; stemme; tromme en slaginstrumente, die liggaam ingesluit; geïntegreerde dans en musiek.
- **Bewegings** bv.: Deelnemend; gebruik swaartekrag; dans na die grond toe (af); gebruik natuurlike buigings/rondings van die liggaam; deur geslag geskei; herhalend; dikwels in 'n sirkel of lynformasie gedans.
- **Kostuums** bv.: Natuurlike materiaal; diervel; gumboots; dekoratiewe krale; dans kaalvoet; rubbermotorbandskoene of tekkies.
- **Bedoeling** bv.: Nabootsing en dramatisering van die natuur; soms geestelik; ritualisties; gee tradisies en geskiedenis na volgende geslagte deur; vir feesvierings en seremonies gebruik. (4)

Enige ander geskikte antwoorde.

KONTEMPORÊRE DANS:

Moontlike areas wat ingesluit kan word:

- **Bewegings** bv.: Beweeg vanuit die pelvis; gebruik sterk, natuurlike bewegings; gee toe aan en staan swaartekrag teen; vloerwerk; gebruik asemhaling in kontraksie en loslating; verander woordeskat voortdurend; wye bewegingswoordeskat; gebuigde en gepunte voete; gebruik liggaamsgewig; kragtige/sterk bewegings; val en herstel.
- **Kostuums** bv.: Eenvoudige alledaagse klere; vloeiende rokke; dans kaalvoet. Kostuums kan ook baie swierig/indrukwekkend wees.
- **Bedoeling** bv.: Gebruik improvisasie; choreografie dikwels abstrak; maak emosies sigbaar deur beweging; sosiopolities; weerspieël werklikheid. (4)
- **Musiek** bv.: Wier reeks musiek gebruik; gebruik klanke en stilte.

Enige ander geskikte antwoorde.

BALLET:

Moontlike areas wat ingesluit kan word:

- **Bewegings** bv.: Presiese bewegingswoordeskat; vasgestelde voet- en armposisies; staan swaartekrag teen – lig en eteries – bewegings lyk asof dit gewigloos is; beenuitdraaiposisies; regop postuur/houding; lang liggaamslyne; gebalanseerde en simmetriese liggaamsvorme; sagte, geronde arms; gepunte voete, dans en pointe; gebruik mimiek om storie te vertel.

- **Kostuums** bv.: Dra balletskoene; vroue dra puntskoene; tutu's; passende, swierige/indrukwekkende kostuums om die liggaam te vertoon; kouse (broekiekouse).
- **Bedoeling** bv.: Swierige/Indrukwekkende dekorstelle en kostuums om die storie te vertel; werke dikwels verhalend; gebruik fantasie om die gehoor van die werklikheid weg te voer.
- **Musiek** bv.: Klassieke musiek dikwels gebruik; musiek spesifiek vir sekere stukke geskryf, bv. *Swan Lake*. Neoklassieke balletwerke gebruik wye reeks musiek.

Enige ander geskikte antwoorde.

(4)

6.2 **Ken 1 punt toe vir die noem van die VOORGESKREWE DANS - watter werk 'n fusie/samesmelting van dansvorme of -style gebruik het. Ken 2 punte toe vir identifisering watter vorme of style saamgesmelt is.**

6.2.1 **Baie moontlike voorbeelde kan gegee word, bv.:**

- *I am Cinnamon* deur Alfred Hinkel en Jazzart. (1)
- Fusie: Indiaanse, Spaanse, Afrika- en kontemporêre dans. (2)

OR

- *Four Seasons* deur Gregory Maqoma. (1)
- Fusie: Afrika-, stam-, stedelike ('urban') dansstyle en kontemporêre dans en samba. (2)

Enige ander geskikte danswerke.

6.2.2 **Baie moontlike antwoorde. Kandidate kan die positiewe en/of negatiewe gevolge van fusie/samesmelting bespreek. Meer inligting kan in een gedeelte as in die ander een gegee word.**

Positiewe gevolge van fusie kan wees:

- Kulture is dinamies en verandering is onvermydelik.
- Vier diversiteit.
- Integrering van idees, gedagtes en style om nuwe identiteite te skep, bring kulture bymekaar.
- Kry inspirasie uit verskillende kulture om nuwe idees en estetika te ontwikkel.
- Skep wonderlike, innoverende choreografie. Daardie dansvorme het voordeel getrek uit nuwe idees en is verryk en geïnspireer.
- Fusie verskuif die grense van choreografie en stel die dansers en die gehoor aan verskillende kulture bloot.
- Dit verryk die gees/verstand en stimuleer die gehoor.
- Maqoma het beweer dat die fusie/samesmelting van style en dansvorme 'n 'mengeldrankie' van genres geskep het wat weerspieël waar hy vandaan kom.

Enige ander geskikte antwoorde.

Negatiewe gevolge van fusie kan wees:

- Bedreig die suiwerheid van dansvorme.
- Nabootsing van tradisionele bewegings met spesifieke betekenis en die herinterpretasie daarvan kan as onrespekvol beskou word.
- Choreografie is nie oorspronklik nie, maar die kopiëring van idees en ander se bewegings kan as skending van kopiereg beskou word, steel ander mense se idees.

Enige ander geskikte antwoorde.

(4)

[15]

VRAAG 7: DANSOPVOERRUITES EN DANSLOOPBANE (VERPLIGTEND)**KOGNITIEWE VLAKKE:**

7.1 = 8 punte MEDIUM-vlak vir beskryf van niekonvensionele/konvensionele ruimtes = 4 punte HOË vlak vir verduideliking van invloede op die choreografie van 'n danswerk – Kan eie of ander choreografieë wees.

7.2 = 3 punte LAE vlak vir verwante loopbaan

7.1: Baie voorbeelde kan ingesluit word. Kandidate moet 'n OPSTEL skryf en konvensionele en niekonvensionele opvoerruimtes by hulle antwoorde insluit.

LET WEL: Meer inligting kan by een gedeelte as by die ander gegee word (konvensionele vs. niekonvensionele).

Gebruik professionele oordeel wanneer die antwoord geëvalueer word.

Kolpunte word gebruik om nasien te vergemaklik. Moet as 'n opstel geskryf word.

MOONTLIKE ANTWOORDE:

7.1 Konvensionele dansruimtes kan die volgende insluit: Medium-vlak = beskryf

- Die opvoerruimte is gewoonlik in 'n gebou wat toelaat dat die opvoering in enige weersomstandighede kan plaasvind.
- Dit sal maklik wees om op die vloer te dans/op te tree, want dit sal geveerde hout wees. Dit beteken die dansers hoef nie bekommerd te wees oor struikel, gly, op 'n harde oppervlak land nie. Hulle hoef net op die opvoering te fokus, nie op hulle omgewing nie.
- 'n Konvensionele verhoog stel die hele gehoor in staat om die opvoering maklik te sien. Dit beteken die dansers hoef net in een rigting te fokus – na die gehoor toe.

Enige ander geskikte antwoorde.

Hoë vlak = invloed op die danswerk

- 'n Formele prosceniumboogverhoog laat die gebruik van produksie-elemente toe wat die opvoering sal beïnvloed ten opsigte van beligting, kostuums, dekorstelle, agterdoeke, ens. aangesien dit dikwels gebruik word om die atmosfeer, tema, simboliese betekenis van die danswerk daar te stel.
- Die danswerk sal beïnvloed word omdat alle repetisies in 'n nagebootste omgewing/op die werklike verhoog kan plaasvind.
- Die choreograaf sal deur die grootte, diepte en struktuur van die verhoog beïnvloed word.

Enige ander geskikte antwoorde oor invloede op 'n danswerk.

Niekonvensionele ruimtes kan die volgende insluit:**Medium-vlak = beskryf**

- Die ruimte is heel moontlik deur die choreograaf gekies, omdat dit spesifieke kenmerke het wat hy/sy nodig het om sy/haar choreografie te vertolk.
- Hierdie ruimte kan 'n ou gebou, die buitelug, die strand, trappe, bo-op 'n gebou, ens. wees. Daar sal 'n spesifieke rede wees waarom elke ruimte gekies word.
- Dit kan meer toeganklik as 'n teater vir die publiek wees.
- Dit kan werke skep wat hoogs oorspronklik en onvoorspelbaar is.
- Dit kan ook baie probleme skep as die weer, dansoppervlak, ens. nie beheer kan word nie.

Enige ander geskikte antwoorde.

Hoë vlak = invloed op die danswerk

- Om in niekonvensionele ruimtes te werk, kan baie nuwe en opwindende moontlikhede vir beweging skep; insluiting van aspekte van die ruimte.
- Natuurlike lig, skaduwees kan onvergeetlik mooi wees. Die omgewing word die agtergrond, bv. ou mure waarvan die verf afdop, die sonsondergang, oop lug/hemelruim. Dit sal die stemming, atmosfeer van die danswerk en die tipes bewegings wat die choreograaf kies, beïnvloed.
- Die choreograaf moet die uitsig wat die gehoor sal hê, in ag neem, afhangend van waar hulle staan. Dit sal beïnvloed hoe die ruimte/spelleiding ens. gebruik word.
- Die werklike ruimte sal die tipes bewegings wat uitgevoer kan word, beïnvloed.

Enige ander geskikte antwoord oor die invloed op 'n danswerk. (12)

- 7.2 **1 punt = noem enige loopbaan in 'n konvensionele teater**
1 punt = beskryf die loopbaan
1 punt = rol in die algehele produksie

EEN VOORBEELD:

Benaming: Beligtingsingenieur (1)

Beskrywing: Verantwoordelik vir die stel/ontwerp van ligte vir die verhoog (1)

Rol: Werk nou saam met choreograaf, regisseur en ander lede van die produksiespan om 'n algehele effek te skep, die toneel voor te berei, atmosfeer, te skep en tot simboliese betekenis, ens. by te dra. (1)
[15]

NASIENRUBRIEK:

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande	10 - 12	7.1 Gee spesifieke voorbeelde wat duidelik breedvoerig beskryf is en kan onderskei tussen konvensionele en niekonvensionele ruimtes. Gee duidelike idees oor hoe die verskillende opvoerruimtes 'n choreografie/opvoering kan beïnvloed . Opstel is goed geskryf, kreatief en insigryk
Weselik	8 - 9	7.1 Gee voorbeelde en kan onderskei tussen konvensionele en niekonvensionele ruimtes. Gee idees oor hoe die verskillende opvoerruimtes 'n choreografie/opvoering kan beïnvloed . Opstel is goed geskryf .
Gemiddeld	5-7	7.1 Gee 'n paar voorbeelde en kan op 'n basiese vlak onderskei tussen konvensionele en niekonvensionele ruimtes. Gee 'n paar idees/ls vaag oor verskillende opvoerruimtes.
Elementêr	3-4	7.1 Kan nie tussen konvensionele en niekonvensionele ruimtes onderskei nie . Gee 'n basiese beskrywing van een van die ruimtes. Gee vae idees.
Nie Behaal Nie	0-2	7.1 Kan nie tussen konvensionele en niekonvensionele ruimtes onderskei nie . Gee minimale idees.

LET WEL: Kandidate het 'n keuse tussen VRAAG 8, VRAAG 9, VRAAG 10 en VRAAG 11.
 Sien SLEGS die EERSTE antwoord na indien meer antwoorde gegee is.

VRAAG 8: GREGORY MAQOMA EN *FOUR SEASONS***KOGNITIEWE VLAKKE:****8.1 = 10 punte MEDIUM-vlak****8.2 = 10 punte HOË vlak****8.3 = 10 punte MEDIUM-vlak**

Baie moontlike interpretasies/vertolkings kan gegee word. Spesialis-kennis van hierdie danswerk en choreograaf word vereis om antwoorde te evalueer wat deur die kandidate gegee word, aangesien inligting wat nie in die voorgeskrewe handboek voorkom nie, ingesluit kan word.

Meer kan in een veld as in die ander gegee word. Assesseer wat die kandidaat weet, nie wat hy/sy nie weet nie.

Kolpunte is gebruik om nasien te vergemaklik.

MOONTLIKE ANTWOORDE:

8.1 Elk van die 4 seisoene kan genoem word. Ken 'n punt toe vir elke seisoen of 'n algemene uitbeelding van die boodskappe kan gegee word.

VOORBEELDE:

- Hoe die mens tot die agteruitgang van die planeet bygedra het.
- Beklemtoon die skoonheid van die natuur.
- Toon hoe belangrik dit is dat tradisies die mensdom ondersteun.
- Die viering van die lewe.
- Beklemtoon mense wat 'n behoefte aan heling het; sikliese beweging simboliseer die persoonlike seisoene waardeur ons moet gaan – die toestand van die mens se psige/siel.
- Beklemtoon die skoonheid van die planeet en bewaring daarvan vir toekomstige geslagte, klimaatsverandering, ens.
- **Winter** simboliseer die dood, verwoesting en geweld.
- **Spring** simboliseer die begin van nuwe lewe.
- **Herfs** simboliseer vryheid en beeld chaos uit.
- **Somer** simboliseer 'n toekoms vir Afrika – hoop, vrede, menslikheid/mensieliefde.

Enige ander geskikte interpretasies/vertolkings.

(10)

8.2 Moenie punte toeken vir 'n beskrywing indien die simboliese betekenis nie deel is van die antwoord nie.

Toneel 1: Winter

- Hierdie toneel simboliseer die dood, verwoesting en geweld.
- Daar is 'n gevoel van verlies en hulpeloosheid.
- Die mens het die wêreld vernietig deur oorlog en chaos en verwoesting agtergelaat, ens.
- Die beligting is grys, skaduagtig/skimagtig en gee 'n gevoel van wanhoop/somberheid/mismoedigheid.
- Daar is 'n videoprojeksie op die agterdoek/skrim wat vervalle, verwoeste geboue toon.
- Daar is projeksies van sneeu wat 'n koue en vyandige omgewing skep.

- Die kapmantels simboliseer die dood, gevaar, donkerheid en boosheid – jy kan nie die dansers se gesigte sien nie en hulle word naamloos, het geen identiteit, kan simbolies wees van alle mense sonder 'n stem, jy kan nie met hulle identifiseer nie want hulle kan hulleself nie bekend maak nie.
- Die kostuums is swart wat dikwels aan die dood, begrafnis, donkerheid gekoppel word.
- Die bewegings is staccato, skerp en hoekig wat woede en geweld weerspieël. Dit kontrasteer met bewegings van die kop en skouers wat vorentoe hang asof die danser opgegee het.
- Die dansers se liggame ruk dikwels terug asof hulle in geweervuur vasgevang is.
- Hulle lyk angstig en loop aanhoudend op en af oor die verhoog.
- Met hulle hande maak hulle voortdurend asof hulle gewere oorhaal, gereed om af te vuur.

Enige ander geskikte interpretasies/vertolkings.

(10)

8.3 **Kandidate moet bydraes tot Suid-Afrikaanse dans insluit.**

Moontlike antwoorde:

- Maqoma het in 1999 sy eie dansgeselskap in Suid-Afrika gestig – Vuyani Dance Theatre (VDT).
- Hy was deel van die Performing Arts Research and Training School (PARTS) in België. Dit het die danswoordeskat van sy geselskap uitgebrei en Suid-Afrikaners internasionale blootstelling gegee.
- Sy geselskap (VDT) het werk geproduseer wat maatskaplike waardes in Suid-Afrika uitgedaag en bevraagteken het en geskiedenis as 'n beginpunt gebruik het om stellings oor toestande in Suid-Afrika te maak.
- Hy word in Suid-Afrika gerespekteer vir sy medewerking met kunstenaars van sy generasie en vir hulle insluiting by sy produksies.
- Toekennings vir sy bydrae tot die ontwikkeling van 'n ware Suid-Afrikaanse dansstyl en 'n geselskap wat dit weerspieël:
 - Hy is in Suid-Afrika vir sy bydrae tot dans erken en bekroon – 'MEC'-toekenning en The Dance Manyano Choreographer of the Decade-danstoeckenning.
 - Hy was hoofchoreograaf vir die Wêreldberaad vir Kuns en Kultuur.
 - Hy was hoofchoreograaf van die FIFA Wêreldbeker-konsert wat in Johannesburg plaasgevind het.
 - He was deel van die ANC se eeufeesviering, dans-en-teatermusiekblyspel, *Tshihumbudzo*.
- Hy was mederegisseur van Moving into Dance – South Africa en het bygedra tot die ontwikkeling van belangrike werke vir hierdie geselskap wat die samelewing en die tyd weerspieël.
- Hy was artistieke regisseur van die Afro-Vibes Festival in Nederland wat kulturele talent uit Suid-Afrika vertoon het.
- Hy onderrig by verskeie universiteite in Suid-Afrika, die VSA en Europa en laat inligting uit verskillende kulture en agtergronde in sy leringe ineenvloei.
- Hy het vir baie leidende geselskappe in Suid-Afrika dansrepertoriums geskep.

- Hy daag manlike en vroulike dansers ewe veel uit (geslaggelykheid). Hy dink nooit aan kwotas of stelsels nie – hy herken talent en kweek dit.
- Hy glo aan ontdekking/ondersoek van die ryk geskiedenis van Suid-Afrikaners en om 'n spieël voor die samelewing te hou.
- Deur dans vind hy kreatiewe maniere om die las van die verlede te genees. Die geselskap is 'n plek waar dansers en kunstenaars veilig voel en met selfvertroue saam kan werk. VDT werk saam met kunstenaars wat 'n visie het om die wêreld te verander.
- Sy uitreikprogram gee dansers die geleentheid om te verander en om 'n katalisator vir verandering in hulle gemeenskappe te wees deur hulle te verbind om in 'n gemeenskap te werk en hulle kennis te deel.

Enige ander geskikte antwoorde.

(10)
[30]

NASIENRUBRIEK

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande	28–30	8.1 Beskryf duidelik die boodskappe en gee spesifieke voorbeelde van die verhouding tussen die mens en sy omgewing. 8.2 Kan die simboliek wat in hierdie deel gebruik is, ontleed en sluit produksie-elemente, bewegings, musiek, ens. in en verduidelik hoe die choreograaf dit bereik het deur spesifieke voorbeelde te gee. 8.3 Het duidelike begrip vir die bydrae wat Maqoma tot dans in Suid-Afrika gemaak het. Gebruik konkrete, spesifieke voorbeelde van hoe hy dit bereik het.
Verdienselike	24–27	8.1 Beskryf die boodskappe en gee voorbeelde van die verhouding tussen die mens en sy omgewing. 8.2 Kan die simboliek wat in hierdie deel gebruik is, ontleed en sluit produksie-elemente, bewegings, musiek, ens. in en verduidelik hoe die choreograaf dit bereik het deur voorbeelde te gee. 8.3 Het begrip vir die bydrae wat Maqoma tot dans in Suid-Afrika gemaak het. Gebruik voorbeelde van hoe hy dit bereik het.
Weselik	20–23	8.1 Beskryf die boodskappe en gee basiese voorbeelde van die verhouding tussen die mens en sy omgewing. 8.2 Kan 'n bietjie van die simboliek wat in hierdie deel gebruik is, ontleed en sluit produksie-elemente, bewegings, musiek, ens. in en verduidelik hoe die choreograaf dit bereik het deur 'n paar voorbeelde te gee. 8.3 Verstaan Maqoma se loopbaan, maar kan dit nie altyd in verband bring met hoe hy tydens sy loopbaan 'n bydrae tot dans gemaak het nie.
Voldoende	15–19	8.1 Beskryf party van die boodskappe in die werk. 8.2 Kan hierdie deel in besonderhede beskryf, maar sukkel om die simboliek in hierdie deel in verband te bring om produksie-elemente, bewegings, musiek, ens. in te sluit. 8.3 Kan basiese inligting oor sy loopbaan gee.
Gemiddeld	10–14	8.1 Kan 'n basiese oorsig van party van die boodskappe gee. 8.2 Kan hierdie deel beskryf, maar verwys nie na simboliek nie . 8.3 Kan 'n bietjie inligting oor sy loopbaan gee.
Elementêr	5–9	8.1 Gee minimale inligting oor die boodskappe. 8.2 Gee 'n minimale/bepaalde beskrywing van hierdie deel. 8.3 Gee minimale/bepaalde inligting oor sy loopbaan.
Nie Behaal Nie	0–4	8.1 Verstaan nie boodskappe in die danswerk nie. 8.2 Kan slegs 'n beskrywing van die toneel in die foto gee. 8.3 Baie min/verkeerde kennis/verwar choreograawe.

OF

VRAAG 9: ALVIN AILEY EN REVELATIONS**KOGNITIEWE VLAKKE:****9.1 = 10 punte HOË vlak – simboliek****9.2 = 10 punte MEDIUM-vlak – tema****9.3 = 10 punte MEDIUM-vlak – invloede****Baie voorbeelde kan ingesluit word. Gebruik professionele oordeel en diepgaande kennis van hierdie choreograaf en sy danswerk wanneer nagesien word.****Meer kan in een veld as in die ander gegee word. Assesseer wat die kandidaat weet, nie wat hy/sy nie weet nie.****Kolpunte is gebruik om nasien te vergemaklik.****MOONTLIKE ANTWOORDE:****9.1 Moenie punte toeken vir beskrywing indien geen simboliese betekenis deel van die antwoord uitmaak nie.****Ken 1 punt vir die identifisering van die deel toe.**

- *Take Me to the Water*

(1)**Kandidate moet die simboliek wat slegs in hierdie deel gebruik word in besonderhede verduidelik, bv.:****Kostuums/Rekwisiete:**

- Die dansers dra wit kostuums. Die vroue dra wye, wit rokke met valle wat eenvoudig gesny is terwyl die mans wit broeke en bostukke dra. Wit is 'n tradisionele kleur wat vir doopgeleenthede gedra word en dit simboliseer reinheid na die doop.
- Die lang stroke blou materiaal word by die dansbewegings ingesluit om die getye van die rivier waar die doop sal plaasvind, te simboliseer.
- 'n Wit sambreel met 'n doek daaroor gee die gevoel van vloeiende bewegings (water) en simboliseer dalk ook skuiling, beskerming vir die paartjie.
- Die beligting help om die stemming te skep aangesien dit oorwegend blou is en die gevoel van kalmte skep.
- Die musiek vir hierdie deel is 'n geestelike lied, genoem *Wade in the Water*. Die musiek is ritmies voortdrywend en egalige, vasberade bewegings word daarmee saam gebruik wat 'n gevoel van nouliks ingehoue energie onder die oppervlak skep.
- Die bewegings in hierdie danswerk boots die musiek na.

Enige ander geskikte antwoorde.

Choreografiese struktuur:

- 'n Groot groep dansers in wit geklee, verskyn swierig op die verhoog. Hulle lei 'n stoet mense na die stroom van suiwing – simbolies om van een plek na die volgende in die lewe te beweeg.
- Die gebruik van die materiaal wat golwende bewegings op die vloer maak, skep die gevoel van water soos wat die dansers agter en daaroor beweeg.
- Hierdie deel gebruik die hele groep asook trios en 'n duet.

Enige ander geskikte antwoorde.

Bewegingswoordeskat:

- *Take Me to the Water* begin met 'n vrolike dans en musiek met 'n aantal mense wat uit die kerk na die meer beweeg.

- Hulle maak golwende bewegings met hulle liggame om 'n gevoel van water wat vloei, te skep. (9)
 - Die arms maak ook vloeiende bewegings en skep ook 'n gevoel van water wat kabbel/golfies maak.
 - Dansers buig hulle bolywe, leun terug en rol hulle skouers wat 'n gevoel skep van skaars ingehoue energie wat onder die oppervlak borrel.
- Enige ander geskikte antwoorde.

9.2 **Kandidate kan meer inligting in een deel as in die ander gee.**

Pilgrims of Sorrow:

- Hierdie deel toon die lyding van die mense, hulle stryd teen die onderdrukking en segregasie van swart mense in Amerika.
- Ailey gebruik aan die begin 'n agterdoek wat die nag uitbeeld om moeilike tye en verdriet en smart gedurende hierdie segregasietydperk voor te stel.
- 'n Soeke na bevryding deur geestelikeheid.
- In die openingstoneel skyn daar 'n lig slegs op die groep dansers.
- Dit toon die eenheid van die mense en hoe hulle saamstaan.
- Die liedjies weerspieël 'n geloof in God om hulle van wanhoop en droefheid te red wat hulle hoop gee om ten spyte van alles te seëvier.
- Die *Pilgrims of Sorrow*-deel toon die lyding van die mense, hulle stryd en teenstand, deur die gebruik van diep pliës (buig die knieë) in die tweede posisie.
- Die musiek is stadig en spreek van droefheid en lyding/swaarkry.
- Die beroemde wigvormige formasie van die dansers aan die begin van *Revelations* toon manjifiek die uitdrukkingsvolle gebruik van die arms wat Ailey met groot trefkrag gebruik. Die fokus op arms en hande – gebare – hou verband met die tema van toewyding/verering.
- Baie bewegings behels die bolyf (torso en arms) wat desperaat na die hemel reik terwyl die onderlyf (bene) op die grond bly.

Enige ander geskikte antwoorde.

Move Members Move:

- Hierdie deel begin met drie mans wat probeer om hulle sondes af te skud en beweeg na die kerktoneel wat die geloof en vreugde toon wat hierdie mense in hulle godsdiens, geloof en gemeenskap het.
- Die musiek is uiters vinnig en die intensiteit bou op, net soos die bewegings van die mans wat oor die verhoog spring en draai.
- 'n Groep elegant geklede vroue kom aan die einde van die dag by die kerk aan om te skinder en te gesels.
- Uiteindelik vul die hele geselskap die verhoog met opgewekte en lewendige dans en musiek.
- Waaiers en stoele word in hierdie deel gebruik om die effek van die hitte van die dag te skep terwyl die dansers voor die kerk begin, rondsit en agter hulle waaiers skinder oor die dag se gebeure in die gemeenskap.
- Die beste Sondagklere, saam met die verheldering van die agterdoek en hulle bewegings verteenwoordig die opgewondenheid van die heuglike gebeurtenis simbolies. **Enige ander geskikte antwoorde.** (10)

9.3 **Kandidate MOET die ervarings en invloede (nie net biografiese aantekeninge nie) wat Ailey se loopbaan as 'n choreograaf gevorm het, bespreek. Dit kan insluit:**

- Hy het net saam met sy moeder grootgeword – hulle was baie arm; sy het katoen gepluk en huishoudelike werk gedoen; as gevolg hiervan het hulle baie getrek om werk te soek. Sy danswerk *Cry* is deur sy moeder geïnspireer.
- Die enigste stabiele punt in hulle lewens was die Baptiste-kerk. Dit het sy keuse van godsdienstige temas en gospel-musiek soms beïnvloed.
- Hy het van Suid-Texas gekom en in 'n kultuur van swart segregasie grootgeword – baie van sy werke beeld hierdie 'bloedherinneringe' uit.
- Ailey was 'n atletiese en kreatiewe mens en terwyl hy op skool in Los Angeles was, het hy in gimnastiek begin belang stel; dit kan gesien word in die tipes bewegings wat hy in sy choreografieë gebruik.
- Hy ontdek dans terwyl hy op 'n veldwerktour is om die Ballet Russes de Monte Carlo, wat in Amerika getoer het, te sien.
- Katherine Dunham het hom geïnspireer, aangesien haar geselskap op daardie stadium die enigste swart Amerikaanse dansgeselskap was.
- Lester Horton was 'n groot invloed, aangesien hy een van die min onderwysers was wat daardie tyd swart dansers in sy ateljee verwelkom het.
- Ailey het 'n wye reeks dansstyle en -tegnieke geleer, kontemporêre dans, klassieke ballet, jazz en Amerikaanse Indiaan-dans ('n dansstyl wat deur die Amerikaanse Indiane gedans is) ingesluit. Dit het sy bewegingswoordeskat beïnvloed.
- Ailey het ander kunsvorme ook bestudeer – skilder, toneelspel, musiek, dekorstelontwerp en kostuumontwerp wat duidelik is in die wyse waarop hy sy werke opvoer.
- Ailey wou dans toeganklik maak vir gewone mense soos sy tantes en ooms wat as gevolg van segregasie in Amerika nie baie geleenthede gehad het nie. **Enige ander geskikte antwoorde.**

(10)
[30]

NASIENRUBRIEK

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande	28–30	9.1 Kan die simboliek wat gebruik is, ontleed en verduidelik hoe die choreograaf dit bereik het deur spesifieke voorbeelde te gee. 9.2 Verstaan duidelik hoe om breedvoerig te skryf oor die temas van Pilgrims of Sorrow en Move Members Move , soos deur beweging en produksie-elemente uitgebeeld en gebruik konkrete, spesifieke voorbeelde van hoe dit bereik is. 9.3 Kan die ervarings en invloede wat Ailey as 'n choreograaf gevorm het, bespreek en gebruik konkrete, spesifieke voorbeelde hiervan. Toon diepgaande kennis.
Verdiensielik	24–27	9.1 Kan die simboliek wat gebruik is, gedeeltelik ontleed en voorbeelde gee. 9.2 Verstaan hoe om breedvoerig te skryf oor die temas van Pilgrims of Sorrow en Move Members Move , soos deur beweging en produksie-elemente uitgebeeld en gebruik voorbeelde van hoe dit bereik is. 9.3 Verstaan die ervarings en invloede wat Ailey as 'n choreograaf gevorm het en gebruik voorbeelde hiervan.
Wesenlik	20–23	9.1 Kan die simboliek wat gebruik is, noem en 'n paar voorbeelde gee. 9.2 Kan 'n beskrywing gee van die temas van Pilgrims of Sorrow en Move Members Move , soos deur beweging en produksie-elemente uitgebeeld en gebruik voorbeelde van hoe dit bereik is. 9.3 Verstaan die ervarings en invloede wat Ailey as 'n choreograaf gevorm het en gebruik 'n paar voorbeelde hiervan.
Voldoende	15–19	9.1 Kan die produksie-elemente, choreografiese strukture, bewegings, musiek, ens. beskryf sonder verwysing na hoe dit simbolies gebruik word in <i>Take me to the Water</i> . 9.2 Kan 'n basiese oorsig van die beweging en produksie-elemente gee en gebruik baie min voorbeelde van hoe dit bereik is. 9.3 Beskryf die ervarings en invloede in Ailey se lewe, maar bring dit nie in verband met hoe dit hom as choreograaf gevorm het nie .
Gemiddeld	10–14	9.1 Kan 'n paar produksie-elemente insluit, maar sukkel om bewegings te beskryf/verward. 9.2 Het 'n vae idee van die tema vand ie twee dele/verward. 9.3 Het 'n basiese kennis van Ailey se lewe.
Elementêr	5–9	9.1 Kan slegs dit wat in die foto is beskryf. Gee nie die naam van die deel nie. 9.2 Het minimale kennis van die twee dele. 9.3 Het minimale kennis van Ailey se lewe/verward choreografe.
Nie Behaal Nie	0–4	9.1 Kan nie enige korrekte inligting met die toneel in verband bring nie . 9.2 Verstaan nie die danswerk nie /het dit nie gesien nie. 9.3 Het minimale/verkeerde kennis van die choreograaf.

OF

VRAAG 10: CHRISTOPHER BRUCE EN *GHOST DANCES***KOGNITIEWE VLAKKE:****10.1 = 2 punte HOOG****10.2 = 4 punte MEDIUM****10.3 = 16 punte MEDIUM****10.4 = 8 punte HOOG**

Baie voorbeelde kan ingesluit word. Gebruik professionele oordeel en diepgaande kennis van hierdie choreograaf en sy danswerk wanneer nagesien word.

Meer kan in een veld as in die ander gegee word. Assesseer wat die kandidaat weet, nie wat hy/sy nie weet nie.

Kolpunte is gebruik om nasien te vergemaklik.

MOONTLIKE AREAS WAT INGESLUIT KAN WORD:

Neem asb. kennis: baie antwoorde sal oorvleuel in 10.1 en 10.2. Ken 6 punte toe oor die geheel.

10.1 Kandidate moet fokus op die choreograaf se antwoord op die vraag in die onderhoud = 2 punte HOOG.

Bruce se antwoord kan die volgende feite insluit:

- Dans is 'n spieël vir die samelewing/die jongste gebeure wat die wêreld raak en Bruce het gevoel dat hierdie kwessies deur dans beklemtoon kan word/'n stelling kan maak.
- Menseregte-temas is 'n sterk bron van inspirasie vir hom.
- Dans is 'n kragtige medium wat gebruik kan word om mense op te voed.
- Hy wil hê mense moet nie net oor skoonheid dink nie, maar deur dans ook opgehef, uitgedaag en geïnspireer word deur maatskaplike en politieke kwessies.
- Dans kan gebruik word as 'n manier om te protesteer sonder om in werklikheid 'n woord te sê. Hy wou sy idees nieverbaal uitdruk.

Enige ander geskikte antwoord wat direk met die aanhaling verband hou.

(2)

10.2 Kandidate moet fokus op die gebeurtenisse wat die choreograaf gemotiveer het om hierdie danswerk te choreografeer.

- Hy het Joan Jara ontmoet. Sy was die weduwee van die musikant Victor wat deur Pinochet se magte gemartel en vermoor is. Dit het 'n groot invloed op hom gehad en het die burgeroorlog vir hom persoonlik gemaak.
- Hy het die tema van die 'Day of the Dead' gebruik om die benarde toestand van die onskuldige mense van Suid-Amerika en hulle moed tydens teenspoed oor te dra.
- Die musiek van Inti-Illimani was ook vir Bruce 'n inspirasie aangesien die liedjies en musiek die tragedie van hierdie tydperk weerspieël. Die musiek is geskryf as 'n vorm van protes teen die Pinochet-regering.
- Die tema is universeel en gehore oor die wêreld heen kan aansluiting vind by die lyding en geweld van oorlog wat in *Ghost Dances* uitgebeeld word.
- Alhoewel *Ghost Dances* oor die brutaliteit van oorlog handel, wou Bruce ook die groot skoonheid van die krag en gemeenskap toon van die groep mense wat die Suid-Amerikaanse mense simbolies verteenwoordig.

Enige ander geskikte antwoorde.

(4)

10.3 10.3.1

Kandidate moet iets van elke afdeling insluit – produksie-elemente, musiek en bewegingswoordeskat in dele wat deur die SPOKE opgevoer/ gedans word die karakterisering en atmosfeer in die danswerk gebou het. Meer inligting kan in een deel as in die ander ingesluit word.

PRODUKSIE-ELEMENTE:

- Die Spoke het maskers gedra wat deur die Suid-Amerikaanse Dag-van-die-Dooies-fees geïnspireer is. Die maskers het die gesigte en uitdrukkings emosieloos laat lyk wat hulle selfs meer dreigend laat lyk het. Kan ook simboliseer dat die dood geen emosies het nie – dit gebeur met ons almal.
- Hulle liggame is wit geverf met swart detail om been- en spierstruktuur te beklemtoon; om soos geraamtes, primitiewe mense te lyk.
- Hulle het verslete lappe om hulle gewigte en enkels gedra om hulle 'n wilde voorkoms te gee.
- Die beligting van die kant af het die idee van skelette/geraamtes versterk; het van die wit van die Spoke se liggame af gereflekteer.
- Die algemene atmosfeer is dat dit 'n skaduagtige plek is. Wanneer die dood plaasvind, word die verhoog met 'n sombere groen kleur belig/oorspoel.
- Die rotsagtige strukture agter op die verhoog word deur die Spoke gebruik om op agteroor te lê soos wat 'n akkedis op 'n rots lê. Hulle gebruik dit ook om agter te skuil, asof hulle wag om hulle prooi te vang.

Enige ander geskikte antwoorde.

MUSIEK:

- Die eerste deel begin met stilte met 'n konstante 'drup, drup, drup' en windeffekte wat die onheilspellende atmosfeer in die toneel vestig/vasstel.
- Dit vervaag want die musiek, *Ojos Azules*, begin baie sag, asof dit van ver af kom. Dit bou op soos wat die Dooies verskyn.
- Die musiek is tradisionele volksmusiek waarop die Dooies dans, party van die bewegings, motifs wat deur die dorpenaars opgevoer word, word herhaal. Dit word die meeste van die tyd saam gedoen om die gevoel van tropdiere skep.

Enige ander geskikte antwoorde.

BEWEGINGSWOORDESKAT:

- Die drie Spoke kom op die verhoog en beweeg met dierlike bewegings wat dié van 'n waaksame jagter naboots.
- Hulle rol oor mekaar met welpieagtige speelsheid.
- Gebruik Graham-kontraksies en gebuigde voete.
- Hulle werk soms saam en ander kere vind dit beurtelings plaas.
- Die bewegings is sterk en kragtig soos wat die 'kreature' met mekaar stoei.
- Dit lyk asof hulle die heel tyd op hulle hoede is, op die uitkyk vir hulle prooi.
- Die Spoke voer 'n baie onmiskenbare lyndans op, waar hulle arms met mekaar inhaak by die skouer.
- Terwyl die Dooies dans, lê die Spoke op of agter die rotse soos predatore.

Enige ander geskikte antwoorde.

(8)

- 10.3.2 **Kandidate moet iets van elke afdeling insluit – produksie-elemente, musiek en bewegingswoordeskat in dele wat deur die DOOIES opgevoer/ gedans word die karakterisering en atmosfeer in die danswerk gebou het. Meer inligting kan in een deel as in die ander ingesluit word.**

PRODUKSIE-ELEMENTE:

- Die Dooies dra alledaagse klere – rokke, serpe en pakke, maar dit is verslete en gehawend en simboliseer die teëspoed, oorlog wat hulle beleef het.
- Al die kostuums versterk die karakterisering, maar belemmer of oorskadu nie die beweging nie.
- Dit toon ouderdom en sosiale status in die gemeenskap – weereens simboliseer dit dat die dood almal affekteer maak nie saak wat hulle stand in die gemeenskap is nie.
- Die dekorstel is van 'n grot wat die atmosfeer vestig van die dooies wat by 'n tipe wagarea aankom voordat hulle aanbeweeg nadat hulle dood is. Hier voer hulle weer dele van hulle lewens op voor die oomblik wat hulle gesterf het.
- Die beligting is oor die algemeen helderder wanneer hulle dans en word slegs donkerder wanneer die Spoke hulle in die dood neem.

Enige ander geskikte antwoorde.

MUSIEK:

- Die groep, Inti-Ililmani, speel en sing volksliedjies, wat in jou kop bly draai, oor die hartseer in hierdie mense se lewens.
- Party van die dele het vinnige lewendige musiek wat spelerige, koketterige en jeugdige danse toon.
- Die liedjies weerspieël die situasie wat op daardie tydstip plaasvind, dis universeel en spreek met almal oor verlies, verlange en hartseer.

Enige ander geskikte antwoorde.

BEWEGINGSWOORDESKAT:

- Die werk is formeel gestruktureerd en opgemaak deur 'n reeks individuele dele. Dit is 'n palindroom wat bestaan uit sewe dele wat dieselfde werk, vorentoe of agtertoe.
- Elk van die dele wat deur die Dooies gedans word, bestaan uit twee dele, heropvoering van lewe en heropvoering van dood wanneer een of meer van die Spoke indring om 'n individu te verpletter of 'n groep te vat.
- Elke deel het sy eie individuele karakter, so die sterftes het verskillende vorms, gewelddadig en ysingwekkend of stil en skaars raakgesien. Daar is dus werklike verskeidenheid binne 'n baie formele struktuur.
- In die verloop van die produksie kruis die Dooies die verhoog diagonaal. Dit fokus simbolies op die feit dat hulle in 'n oorgangsfase is; op 'n reis of deur die proses van oorgang van lewe na dood gaan.

- Die dans is op volksdansen en sosiale danse gebaseer, gekombineer met die woordeskat wat uit Bruce se eie opleiding in klassieke ballet en Graham-gebaseerde kontemporêre dans en sy ervaring as 'n danser wat in 'n verskeidenheid style werk, afgelei kan word.
- Alhoewel daar geen formele mimiek is nie, is daar 'n sterk gevoel van karakter in sy choreografie en 'n aantal bewegings het hulle ontstaan te danke aan natuurlike gedrag, soos 'n gesug, hartseer gebare en optrede wanneer speletjies gespeel word.
- Lyndansen wat sydelings beweeg is 'n prominente kenmerk.
- Die gebruik van afsonderlike frases is duidelik, aangesien dit dikwels deur 'n breuk gevolg word.
- Daar is afsonderlike motiewe, soos die diep pliés met arms wat opstrek, die trits-beweging, die uittartende gebaar van mag, ens.

Enige ander geskikte antwoord

(8)

10.4 **Kandidate moet geskikte inligting KIES aangesien dit vir 'n PROGRAMNOTA is. Sien slegs inligting oor Bruce se professionele loopbaan as 'n CHOREOGRAAF na.**

Moontlike areas vir insluiting:

- Een van Brittanje se voorste/leidende choreografe.
- Hy ontvang die Evening Standard Award (1974) vir sy bydrae tot Britse dans as beide danser en choreograaf.
- Ontvang 'n Kommandeur van die Orde van die Britse Ryk ('CBE')-toekenning vir 'n leeftyd se diens aan dans.
- Het oor die wêreld heen saam klassieke en kontemporêre geselskappe gewerk.
- Het dans vir 'n wye gehoor gewild gemaak en produseer steeds uitstaande choreografie.
- Ontwikkel 'n ontsaglike groot repertoire werke wat geselskappe vandag steeds gebruik.
- Behaal groot sukses as 'n choreograaf en is bekend vir sy vaardigheid om volksdanspassies in balletagtige bewegingswoordeskat te omskep en sy gebruik van maatskaplike temas as 'n bron van inspirasie vir danswerke.
- Bruce het baie werke geskep; meer as 20 werke vir die Rambert Dans-geselskap.
- Hy was die mederegisseur en toe medechoreograaf vir die Rambert Dans-geselskap.
- Bruce is toenemend oor die wêreld heen as choreograaf in aanvraag.
- Hy het 'n verhouding met Nederlands Dansteater, Royal Danish Ballet en Houston Ballet gebou en het vir musiekblyspele, operas, rolprente en televisie gehoreografeer.

Enige ander geskikte antwoorde.

(8)
[30]

NASIENRUBRIEK

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande	28–30	10.1 Kan bondig/saaklik aandui waarom sy choreografie met maatskaplike kwessies en nie net skoonheid doenig is nie. 10.2 Diepgaande begrip van die bedoeling en gee spesifieke feitlike voorbeelde van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Kan in besonderhede verduidelik hoe hy sy boodskap oorgedra het om produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat in te sluit het en gee spesifieke voorbeelde . 10.4 Diepgaande begrip van relevante areas van die choreograaf se loopbaan om by programnota in te sluit. Sluit gedetailleerde, feitlike voorbeelde uit sy loopbaan in.
Verdienslik	24–27	10.1 Kan verduidelik waarom sy choreografie met maatskaplike kwessies doenig is. 10.2 Verstaan die bedoeling en gee feitlike voorbeelde van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Kan verduidelik hoe hy sy boodskap oorgedra het om produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat in te sluit het en gee voorbeelde . 10.4 Verstaan relevante areas van die choreograaf se loopbaan om by programnota in te sluit. Sluit feitlike voorbeelde uit sy loopbaan in.
Wesenlik	20–23	10.1 Kan vaagweg aansluiting vind by die vraag in die aanhaling. 10.2 Verstaan die bedoeling en gee voorbeelde van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Kan verduidelik hoe hy sy boodskap oorgedra het om produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat in te sluit het en gee 'n paar voorbeelde . 10.4 Verstaan areas van die choreograaf se loopbaan om by programnota in te sluit. Sluit voorbeelde uit sy loopbaan in.
Voldoende	15–19	10.1 Kan nie aansluiting vind by die vraag in die aanhaling nie. 10.2 Basiese begrip van die bedoeling van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Kan verduidelik hoe hy sy boodskap oorgedra het om produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat in te sluit het. 10.4 Basiese begrip van die areas van die choreograaf se loopbaan om by programnota in te sluit.
Gemiddeld	10–14	10.1 Kan nie aansluiting vind by die vraag in die aanhaling nie. 10.2 Beperkte begrip van die bedoeling van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Kan party dele (beperk) van die produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat verduidelik . 10.4 Beperkte begrip van die choreograaf se loopbaan.
Elementêr	5–9	10.1 Kan nie aansluiting vind by die vraag in die aanhaling nie. 10.2 Min kennis van die bedoeling van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Min kennis van die produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat. 10.4 Min kennis van die choreograaf se loopbaan/verward.
Nie Behaal Nie	0–4	10.1 Kan nie aansluiting vind by die vraag in die aanhaling nie. 10.2 Baie min/Verkeerde/Geen kennis van die bedoeling van die voorvalle/mense, ens. wat daartoe bygedra het dat hy hierdie werk choreografeer. 10.3 Baie min/verkeerde/Geen kennis van die produksie-elemente, musiek, bewegingswoordeskat. 10.4 Baie min/Verkeerde/Geen kennis van die choreograaf se loopbaan/verward.

OF

VRAAG 11: CHOREOGRAWA EN DANSWERKE**KOGNITIEWE VLAKKE:****11.2 = 10 punte MEDIUM-vlak = 5 punte vir elke choreograaf****11.3 = 10 punte MEDIUM-vlak = 5 punte vir elke choreograaf****11.4 = 10 punte HOË vlak = een danswerk****Baie voorbeelde kan ingesluit word.****Gebruik professionele oordeel en 'n diepgaande kennis van hierdie choreografe en hulle danswerke wanneer nagesien word. 11.4 kan verskillend wees van wat in 11.1 gekies is.****Meer kan in een veld as in die ander gegee word. Assesseer wat die kandidaat weet, nie wat hy/sy nie weet nie.****Kolpunte is gebruik om nasien te vergemaklik.****MOONTLIKE ANTWOORDE:****11.1 Gee die name van die TWEE choreografe en die TWEE danswerke wat gekies is.****11.2 Ken maks 5 punte toe vir elke choreograaf = 5 + 5 = 10.****Biografiese agtergrond vir die verskillende choreografe kan insluit:**

- Waar hulle vandaan kom
- Waar hulle woon
- Waar hulle werk
- Waar hulle opgelei is
- Hulle dansgeselskappe/professionele assosiasies
- Die ooglopende verskille in hulle agtergronde

Enige ander geskikte antwoorde.

(2 x 5)

(10)

11.3 Ken maks 5 punte toe vir elke choreograaf = 5 + 5 = 10.**KANDIDATE MOET VERDUIDELIK HOE DIE TEMAS GEKOMMUNIKEER WORD DEUR PRODUKSIE-ELEMENTE EN BEWEGINGSWOORDESKAT. MOENIE MAKSIMUM PUNTE TOEKEN VIR SLEGS 'n BESKRYWING VAN PRODUKSIE-ELEMENTE EN BEWEGINGSWOORDESKAT NIE.****Antwoorde kan insluit:**

- Kennis van hoe simboliek in die verhoogskikking, rekwisiete, kostuums, musiek, beligting, rolprent, ens. gebruik is om die bedoeling te toon.
- Kennis van hoe simboliek in die bewegingswoordeskat gebruik is om die bedoeling te toon.
- Kennis van die choreografiese idees in die danswerke waarna verwys is.
- Ontleding van die voorbeelde gekies.
- Kennis van die koppelings tussen die choreografiese idees en die produksieskikkings.

Enige ander geskikte antwoorde.

(2 x 5)

(10)

11.4 In die konteks van hierdie eksamen, vereis 'gee jou mening' dat kandidate EEN danswerk moet evalueer/assesseer/ontleed om te motiveer en verduidelik wat die impak die danswerk op hulle gehad het. **MAG GESKIKTE VOORBEELDE VERSKAF WAT HUL ANTWOORD ONDERSTEUN.**

Die werk kan verskil van dié wat in VRAAG 11.1 genoem is.

Redes waarom die werk gekies is, kan insluit hoe die volgende 'n impak op hulle gehad het:

- Die bedoeling, sinopsis
 - Die dansvorm, styl
 - Die vlak, standaard van die dansers
 - Die vlak, standaard van produksie-elemente, manier waarop dit gebruik is
 - Die musiekkeuse gebruik
 - Die stemming van die werk, impak op die gehoor
 - Die teater, verhoogruimte gebruik
- Enige ander geskikte antwoorde.

(10)
[30]

NASIENRUBRIEK:

BESKRYWER	PUNT	DIE KANDIDAAT
Uitstaande	28–30	11.2 Beeld die agtergronde en kontekste van die twee choreograwe duidelik in besonderhede met akkuraatheid , uit. 11.3 Verstaan die konsep van produksie-elemente en bewegingswoordeskat in twee werke duidelik en verwoord dit. Ontleed en beskryf al die relevante produksie-elemente en kies geskikte voorbeelde uit die twee danswerke bestudeer. Bied inligting in noukeurige besonderhede aan en koppel produksie-elemente duidelik aan die choreografiese idees in albei danswerke. 11.4 Kan 'n argument saamstel wat 'n mening ondersteun en gebruik relevante, konkrete, spesifieke voorbeelde uit EEN danswerk. Kan die impak wat die danswerk gehad het en waarom, verstaanbaar verduidelik.
Verdiensleik	24–27	11.2 Gee inligting oor die verskillende agtergronde en kontekste van die twee choreograwe in besonderhede met akkuraatheid . 11.3 Verstaan die konsep van produksie-elemente en bewegingswoordeskat in twee werke duidelik. Ontleed en beskryf die meeste van die relevante produksie-elemente en kies geskikte voorbeelde uit die twee danswerke bestudeer. Bied inligting in besonderhede aan en koppel produksie-elemente aan die choreografiese idees in albei danswerke. 11.4 Ondersteun mening en gebruik relevante, konkrete, spesifieke voorbeelde uit EEN danswerk. Kan die impak wat die danswerk gehad het, verduidelik.
Wesenlik	20–23	11.2 Gee feitelike inligting oor die agtergronde en kontekste van die twee choreograwe. 11.3 Verstaan die konsep van produksie-elemente en bewegingswoordeskat in albei werke. Beskryf die meeste van die relevante produksie-elemente en kies geskikte voorbeelde uit die twee danswerke bestudeer. Koppel produksie-elemente aan die choreografiese idees in albei danswerke. 11.4 Ondersteun mening en gebruik 'n paar relevante voorbeelde uit EEN danswerk.
Voldoende	15–19	11.2 Gee minimale inligting oor die agtergronde en kontekste van die twee choreograwe. 11.3 Verstaan die konsep van produksie-elemente in een danswerk/verward oor danswerke/gee basiese inligting oor twee danswerke. Beskryf 'n paar produksie-elemente en kies geskikte voorbeelde uit een danswerk/beide danswerke bestudeer. Koppel produksie-elemente gedeeltelik aan die choreografiese idees. 11.4 Gee mening op minimale wyse en gebruik basiese voorbeelde uit EEN danswerk.
Gemiddeld	10–14	11.2 Gee baie min agtergrondinligting oor ten minste een van die twee choreograwe/is verward oor die choreograwe/oppervlakkige inligting oor beide choreograwe. 11.3 Gee te kenne dat daar 'n verband tussen produksie-elemente en danswerke op 'n oppervlakkige vlak in een werk is. Gee basiese beskrywing van produksie-elemente, maar het nie die vermoë om dit met die choreografiese idees in een of beide werke te koppel nie. 11.4 Maak algemene stellings wat verband hou met voorkeure en afkeure in EEN danswerk.
Elementêr	5–9	11.2 Gee minimale/deurmekaar feite oor die choreograwe. 11.3 Noem een of twee produksie-elemente en danswerke, maar kan voorbeelde nie op samehangende wyse gee nie . Is onseker oor die choreografiese idees in een of beide werke te koppel. 11.4 Gee ongesteunde mening oor 'n werk.
Nie Behaal Nie	0–4	11.2 Skryf baie min of gee verkeerde inligting oor die choreograwe. 11.3 Gee minimale onverwante inligting . 11.4 Kan nie 'n mening gee of steun nie . Kom voor asof geen danswerk bestudeer is nie.

TOTAAL AFDELING B: 60
GROOTTOTAAL: 100